

WITALIJ ROSOWSKI

**KRONIKA DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA BADAŃ NAD POLONIĄ
I DUSZPASTERSTWEM POLONIJNYM KUL
ZA ROK 2012**

I. SKŁAD PERSONALNY OŚRODKA

W 2012 roku Ośrodek Badań nad Polonią i Duszpasterstwem Polonijnym pracował w następującym składzie: dyrektor – dr hab. Tomasz Panfil, prof. KUL; adiunkci naukowci: dr Paweł Janowski, dr Witalij Rosowski, dr Paweł Sieradzki, ks. dr Józef Szymański (do 14 lutego 2012 przebywał na urlopie habilitacyjnym) i ks. dr Sławomir Zych.

II. CYKL WYKŁADÓW

Ośrodek Badań nad Polonią i Duszpasterstwem Polonijnym KUL wraz z Fundacją Niepodległości w Lublinie i Stowarzyszeniem Polska Jest Najważniejsza zorganizował na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II cykl wykładów pt. „Państwo i My”, które miały na celu ukazanie sposobów myślenia o państwie i społeczeństwie polskim od początków jego istnienia aż do współczesności. Wykłady były przeznaczone dla młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych, studentów oraz osób interesujących się historią i kulturą

Polski. Od stycznia do maja 2012 roku w Lublinie odbyło się kilka wykładów wygłoszonych przez znanych polskich naukowców.

W dniach 10-11 listopada 2012 roku dyrektor Ośrodka Badań nad Polonią, dr hab. Tomasz Panfil, prof. KUL, wygłosił wykład pt. „Polska, jej mity, symbole i znaki” dla Polonii w Rzymie i Florencji we Włoszech.

III. WYJAZDY NAUKOWE I SPOTKANIA POLONIJNE PRACOWNIKÓW OŚRODKA

16 stycznia – 3 lutego: dr Paweł Janowski prowadził kwerendę archiwalną w Archiwum Akt Nowych w Warszawie.

27 lutego – 16 marca: dr Paweł Janowski przebywał na kwerendzie naukowej w archiwach diecezjalnych i zakonnych w Warszawie, Gnieźnie i Krakowie.

20-27 marca: ks. dr Sławomir Zych prowadził kwerendę archiwalną w Archiwum Archidiecezjalnym w Przemysłu.

30 marca – 8 kwietnia: dyrektor Ośrodka, dr hab. Tomasz Panfil, prof. KUL prowadził kwerendę w Polskiej Misji Katolickiej w Paryżu i archiwum prywatnym ks. infułata Witolda Kiedrowskiego.

14 kwietnia: ks. dr Sławomir Zych brał udział w konferencji naukowej pt. „Madonna z Puszczy. Sanktuarium Matki Bożej, Patronki Leśników, Pani Ziemi Kolbuszowskiej w Ostrowach Tuszowskich”, zorganizowanej w Ostrowach Tuszowskich; referat: „Wieś i parafia na przestrzeni wieków” (współautor K. Geryn).

16-20 kwietnia: dr Paweł Sieradzki prowadził kwerendę archiwalną w archiwum parafii p.w. Ducha Świętego w Przeworsku.

18-30 kwietnia: dr Witalij Rosowski przebywał na kwerendzie archiwalnej w Centralnym Państwowym Archiwum Historycznym w Kijowie (Ukraina).

22 maja: ks. dr Sławomir Zych brał udział w VI Międzynarodowej Konferencji Historycznej w Brzozowie; referat: „Ksiądz Jan Grochowski (1886-1959) - wikariusz generalny łańciskiej diecezji przemyskiej i rektor Seminarium Duchownego w Brzozowie”.

23-30 maja: dr Witalij Rosowski prowadził kwerendę archiwalną i biblioteczną w Państwowym Archiwum Obwodu Winnickiego oraz Muzeum Krajoznawczym w Winnicy (Ukraina).

25 maja – 15 czerwca: dr Paweł Janowski prowadził kwerendę archiwalną w archiwach państwowych w Katowicach i Warszawie.

18 czerwca: ks. dr Sławomir Zych brał udział w konferencji pt. „550 lat parafii Cmolas”; referat: „Z dziejów parafii i sanktuarium Przemienienia Pańskiego w Cmolasie 1464-1772”.

11-29 czerwca: ks. dr Józef Szymański prowadził kwerendę archiwalną w archiwach kościelnych w Łodzi, Poznaniu i Włocławku.

16-30 czerwca: dr Witalij Rosowski prowadził kwerendę archiwalną w Archiwum Watykańskim (Rzym).

12-15 lipca: dr Witalij Rosowski brał udział w Międzynarodowej Konferencji Naukowej w Rytwianach pt. „Losy klasztorów i zbiorów poklasztornych w okresie represji po upadku powstania listopadowego w 1831 roku”, referat: „Kasata rzymskokatolickich klasztorów 1832 roku na Podolu, Wołyniu i Kijowszczyźnie: przyczyna, przebieg, skutki”.

6-17 sierpnia: ks. dr Sławomir Zych prowadził kwerendę archiwalną w Archiwum Parafialnym w Osieku Jasielskim.

21 sierpnia – 4 września: dr Witalij Rosowski, korzystając ze stypendium naukowego Towarzystwa Przyjaciół KUL w Londynie, prowadził kwerendę archiwalną i biblioteczną w Instytucie Polskim i Muzeum im. Gen. Sikorskiego oraz Bibliotece Polskiej Polskiego Ośrodka Społeczno-Kulturalnego w Londynie (Wielka Brytania).

27 sierpnia – 7 września: dr Paweł Sieradzki prowadził kwerendę archiwalną w Instytucie Polskim i Muzeum im. Gen. Sikorskiego w Londynie.

8-12 września: dr Witalij Rosowski brał udział w Międzynarodowej Historycznej Konferencji poświęconej 600-leciu przeniesienia stolicy archidiecezji obrządku łacińskiego z Halicza do Lwowa pt. „Sescenti Anni 1412-2012”, która odbyła się we Lwowie; referat: „Proces kształtowania wschodniej granicy arcybiskupstwa lwowskiego obrządku łacińskiego na przestrzeni sześciu wieków jej istnienia”.

14-28 września: ks. dr Józef Szymański prowadził kwerendę archiwalną w archiwum Polskiej Misji Katolickiej we Francji (La Ferte sous Jouarre).

17 września – 31 października: dr Paweł Janowski przebywał na kwerendzie archiwalnej w archiwach państwowych i zakonnych w Warszawie, Krakowie, Tuchowie i Zakroczymiu.

8 października – 2 listopada: ks. dr Sławomir Zych prowadził kwerendę archiwalną w Archiwum Archidiecezjalnym w Przemyślu.

18-19 października: dr Paweł Sieradzki brał udział w Międzynarodowej Konferencji pt. „Wybitni działacze wychodźstwa polskiego i emigracji w XIX i XX wieku” na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu; referat: „Polacy w powojennej Francji w optyce paryskiej ambasady Rządu RP na emigracji”.

18-21 października: dr Witalij Rosowski brał udział w Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. „Klasztor w gospodarce średniowiecznej i nowożytnej” we Wrocławiu; referat: „Uposażenie klasztoru bernardynów w Janowie na Podolu w końcu XVIII wieku oraz jego losy po kasacie konwentu w 1832 roku”.

7 listopada: ks. dr Sławomir Zych brał udział w konferencji pt. „Ks. Szczepan Szydelski (1872-1968). Uczony, duszpasterz, działacz społeczny”, która odbyła się w Sokołowie Małopolskim; referat: „W «szkole charakterów». Gimnazjalne lata ks. Szczepana Szydelskiego”.

12 listopada: ks. dr Sławomir Zych prowadził obrady Konferencji Naukowej w Bieczu pt. „Biskup Marcin Kromer (1512-1589). W służbie Kościoła, Ojczyzny i ziemi bieckiej”; referat: „Dzieje reformacji protestanckiej w dekanacie bieckim na przykładzie Binarowej i Gorlic” (współautor B. Walicki).

13-17 listopada: dyrektor Ośrodka, dr hab. Tomasz Panfil, prof. KUL prowadził kwerendę naukową we Włoszech.

15-16 listopada: ks. dr Józef Szymański brał udział w Międzynarodowej Konferencji Naukowej we Lwowie pt. „Kościół katolicki w Europie Środkowo-Wschodniej w obliczu dwóch totalitaryzmów (1917-1990)”; referat: „Przejawy oporu społecznego wiernych Kościoła rzymskokatolickiego wobec władz komunistycznych na terenie obwodu Winnickiego (USRR) w latach 1944-1965”.

19-30 listopada: dr Witalij Rosowski prowadził kwerendę archiwalną w Państwowym Archiwum Obwodu Chmielnickiego w Chmielnickim na Ukrainie.

20 listopada: dr Paweł Sieradzki brał udział w Międzynarodowej Konferencji pt. „Migracje Polaków a nowa ewangelizacja”, zorganizowanej przez Dom Główny Towarzystwa Chrystusowego w Poznaniu; referat: „Z jakim katolicyzmem spotyka się polski emigrant? Procesy sekularyzacyjne w Europie Zachodniej po II wojnie światowej”.

IV. PUBLIKACJE OŚRODKA

„Studia Polonijne” 33(2012), ss. 200.

Ponadto pracownicy Ośrodka Badań nad Polonią i Duszpasterstwem Polonijnym opublikowali: książkę – ks. Sławomir Zych, *Zarys dziejów parafii w Ostrowach Tuszowskich*, wyd. III, („Varia Kolbuszowskie” nr 35), Kolbuszowa 2012, ss. 74; 20 artykułów; ponad 80 haseł encyklopedycznych, w tym hasła poświęcone duszpasterstwu wśród Polaków i Polonii w Portugalii (*Encyklopedia Katolicka*, t. XVI, Lublin 2012, kol. 21, J. Szymański) i Rosji

(*Encyklopedia Katolicka*, t. XVII, Lublin 2012, kol. 321-322, W. Rosowski), oraz kilka recenzji i sprawozdań.

V. VARIA

Dr Witalij Rosowski od 2012 roku uczestniczy w projekcie badawczym nr 11H 11 021280 w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki, finansowanym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego pt. „Dziełnictwo kulturowe po klasztorach skasowanych na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej oraz na Śląsku w XVIII i XIX wieku: losy, znaczenie, inwentaryzacja”.

W 2012 roku do biblioteki Ośrodka Badań nad Polonią i Duszpasterstwem Polonijnym wpłynęły następujące książki:

Testimonianze, vol. VI: *Per la nostra e la vostra libertà. Ricordi di combattenti polacchi e delle loro famiglie in Italia*, a cura di E. Prządka, A. Kwiatkowska, Roma 2011, ss. 425, il. [seria: Polonica Włoskie – Polonica in Italia, vol. IX], Associazione Italo-Polacca di Roma: Fondazione Romana Marchesa J. S. Umiastowska.

W. Szulist, *Historyczny Lipusz i wspomnienia*, Gdańsk–Lipusz 2011, ss. 159, il.

W. Szulist, *Historyczna Kościerzyna i Polonia kaszubska*, Gdańsk–Lipusz 2012, ss. 215, il.

Złoty jubileusz polskiej szkoły im. Tysiąclecia Chrztu Polski ojców franciszkanów (bernardynów) w Martin Coronado, opr. Herculana Wróbel [i in.], Buenos Aires 2012, ss. 31.

K. Tyliczszak, *Rola młodzieżowych Kursów Loreto w duszpasterstwie polonijnym w Europie Zachodniej*, Pelplin 2012, ss. 483 (przekazana w ramach wymiany przez Bibliotekę Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej im. ks. Jana Jabłońskiego TChr).

O. Савчук, *Свої серед своїх. Депортації українців з Холмщини й Підляшшя в 1944-1947 рр.*, Луцьк 2012, ss. 240 [O. Sawczuk, *Swoi pośród swoich. Deportacja Ukraińców z Chełmszczyzny i Podlasia w latach 1944-1947*, Łuck 2012].

R. Dzwonkowski, *Papież Jan Paweł II. Spotkania z Polakami na Wschodzie (1993, 1999, 2001, 2002)*, Warszawa–Lublin 2012, ss. 268, il.